

**POWIATOWA STACJA
SANITARNO - EPIDEMIOLOGICZNA
W STRYŻÓWIE**

ul. Słowackiego 8
38 – 100 Strzyżów
www.pssestrzyzow.pl

tel./ fax. 17-2761-152

NIP 819-14-28-048
P-690463547
e-mail: psse.strzyzow@pis.gov.pl

Strzyżów, dnia 09.03.2018 r.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu w zakresie działalności
Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Strzyżowie w roku 2017.**

Informację sporządzono na podstawie art. 12a ust. 3 ustawy z ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity – Dz. U. z 2017 r. poz. 1261, ze zm.)

1. Warunki zdrowotne środowiska.

W roku 2017 nadzorem Higieny Komunalnej objęto 76 obiektów użyteczności publicznej, z ogółem nadzorowanych 104 obiektów. Jakość wody nadzorowano w 9 wodociągach.

Z wodociągów pobrano do badań 46 prób wody w ramach monitoringu kontrolnego oraz 4 próby w ramach monitoringu przeglądowego. Ponadto pobrano 2 próby wody w kierunku bakterii Legionella na Krytej Pływalni w Strzyżowie. Próby wody pobrane w 2017 r. w basenach nie były kwestionowane. Kwestionowano natomiast 11 prób wody pobranych w wodociągach, w tym 4 próby pod względem bakteriologicznym (wodociągi: Zespół Szkół w Gwoźnicy Górnej – bakterie grupy coli, Zespół Szkół w Gogołowie – ogólna liczba mikroorganizmów w 22 °C, Zespół Szkół w Dobrzechowie – bakterie grupy coli oraz Zespół Szkolno-Przedszkolny w Wiśniowej – ogólna liczba mikroorganizmów w 22 °C i bakterie grupy coli), 4 próby wody pod względem fizykochemicznym (wodociągi: Frysztak – mangan, mętność, chlor wolny oraz Zespół Szkół w Godowej – mętność, jon amonowy) oraz 3 próby pod względem jednocześnie bakteriologicznym i fizykochemicznym (wodociąg Frysztak – bakterie coli, E.coli, mangan, mętność). W związku z tym wydano 4 decyzje administracyjne na poprawę jakości wody, w tym 1 z terminem natychmiastowym i orzeczeniem o braku przydatności wody do spożycia pod względem bakteriologicznym (wodociąg Frysztak). Każdorazowo, po stwierdzeniu złych parametrów wody, zarządcy tych obiektów przeprowadzali działania naprawcze, po wykonaniu których zlecali ponowne badania. Badania te za każdym razem potwierdzały skuteczność przeprowadzonych działań. Końcowa ocena wodociągów jest dobra.

W roku 2017 nadzorem PSSE objętych było również 6 obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie, dworzec PKS w Strzyżowie, 3 ustępy publiczne oraz 46 zakładów fryzjerskich, 8 kosmetycznych i 3 zakłady fryzjersko-kosmetyczne a także 2 solaria. Na poprawę

stanu technicznego Dworca PKS w Strzyżowie (doprowadzenie do należytego stanu technicznego pomieszczeń dworca, pomieszczenia dyżurnego ruchu oraz ubikacji) wydana została decyzja z terminem wykonania 30.06.2018 r. Na poprawę stanu technicznego (w zakresie: malowanie pokoi, szatni i korytarzy, poprawa stanu technicznego schodów w korytarzu oraz tapczanów i wykładzin w pokojach mieszkalnych) w Ośrodku Edukacji Nauczycieli i Pracowników Administracji Samorządowej w Czudcu wydana została decyzja z terminem wykonania 31.12.2017 r. Decyzja ta została wykonana. Pozostałe placówki są w dobrym stanie sanitarno – technicznym.

Ponadto pobrano 4 próby piasku w kierunku obecności pasożytów i bakterii Salmonella z piaskownic w Strzyżowie. Próby te nie uległy zakwestionowaniu. W ramach prowadzonych działań skontrolowano 3 cmentarze komunalne i 6 samochodów pogrzebowych.

W roku 2017 w ramach działań Higieny Komunalnej wykonano 102 kontrole i pobrano do badań łącznie 52 próby wody. Wydano ogółem 51 decyzji, w tym: 4 nakazujące poprawę jakości wody, 15 stwierdzających przydatność wody do spożycia, 2 na materiały użyte do modernizacji i dystrybucji wodociągów, 2 dotyczące poprawy stanu technicznego (Dworzec PKS w Strzyżowie oraz Ośrodek Edukacji Nauczycieli i Pracowników Administracji Samorządowej w Czudcu), 10 decyzji kosztowych oraz 18 decyzji dotyczących warunków ekshumacji i przeniesienia zwłok. Wydano również 12 postanowień dotyczących warunków transportu zwłok z zagranicy.

2. Obiekty żywności i żywienia.

Pod nadzorem Higieny Żywności i Żywienia w 2017 r. znajdowało się 521 zakładów obrotu, produkcji żywności oraz żywienia zbiorowego (w 2016 r. - 519). W ub. r. przedsiębiorcy zlikwidowali 18 zakładów. Wydano 30 decyzji zatwierdzających nowe zakłady, w tym 23 zakłady zatwierdzono decyzjami bezwarunkowymi. W obiektach żywności i żywienia wykonano 534 kontrole.

Do badań pobrano 214 próbek żywności (w tym: 160 próbek w ramach urzędowej kontroli żywności oraz 54 w ramach monitoringu). Trzy próbki były kwestionowane, w tym: dwie próby kiełbasy, w której została przekroczona suma benzo(a)pirenu, benz(a)antracenu, benzo(b)fluorantenu i chryzenu, oraz jedna próbka wody źródlanej, w której stwierdzono obecność pseudomonas aeruginosa (pałeczka ropy błękitnej). Informację dotyczącą kwestionowanych prób kiełbasy przekazano do Powiatowego Lekarza Weterynarii, zgodnie z właściwością rzeczową. W związku z kwestionowanym wynikiem badań wody źródlanej opracowano i przesłano do WSSE w Rzeszowie powiadomienie alarmowe RASFF.

Do PPIS w Strzyżowie w 2017 r. wpłynęło 10 skarg i interwencji od mieszkańców powiatu dotyczących: sprzedaży środków spożywczych po terminach ważności, niewłaściwego przechowywania środków spożywczych, niewłaściwej jakości chleba, niewłaściwej jakości posiłków wydawanych w zakładzie żywienia otwartego, niewłaściwego stanu sanitarnego w zakładzie, zatrucia lodami, zakupu kiełbasy z posmakiem płynu do naczyń. Każdorazowo przeprowadzano kontrole w skarżonych obiektach. Tylko dwie skargi z tych dziesięciu się potwierdziły. Te dwie skargi dotyczyły obecności w sklepach środków spożywczych przeterminowanych. W tych przypadkach nałożono mandaty karne oraz wydano decyzje o wycofaniu kwestionowanych środków spożywczych z obrotu.

Podczas kontroli zwracano szczególną uwagę na właściwe znakowanie środków spożywczych, oświadczenia żywieniowe i zdrowotne, warunki przechowywania żywności nieopakowanej, nietrwalej mikrobiologicznie, informacje o alergenach zawartych w potrawach w zakładach żywienia zbiorowego, pochodzenie i oznakowanie jaj.

W związku z przypadkami występowania w Polsce przypadków afrykańskiego pomoru świń wzmociono również nadzór nad sprzedażą mięsa i wyrobów pochodzenia wieprzowego oraz dziczyzny. Przesyłano do WSSE w Rzeszowie dwa razy w tygodniu raporty z ilości i wyników przeprowadzonych kontroli.

W 2017 r. wydano 196 decyzji administracyjnych, w tym m.in. 15 dotyczących poprawy stanu sanitarno-technicznego, 16 zakazujących wprowadzania do obrotu handlowego środków spożywczych przeterminowanych – z rygorem natychmiastowego wykonania, 58 decyzji płatniczych. Nałożono 16 mandatów karnych na sumę 2300 zł.

W 2017 r. nadzorowano 3 stołówki szkolne przygotowujące posiłki na miejscu. Przeprowadzono w nich 3 kontrole. Ponadto w rejestrze prowadzonym przez PPIS znajduje się 30 zakładów (stołówki i punkty wydawania posiłków w szkołach i przedszkolach), w których wydawane są posiłki jednodaniowe przygotowywane i dostarczane przez firmy zewnętrzne.

W trakcie przeprowadzanych kontroli dokonano oceny zgodności posiłków szkolnych z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty. W trakcie przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości z przestrzeganiem przepisów ww. rozporządzenia.

W okresie letnim przeprowadzano kontrole w dniach wolnych od pracy oraz w godzinach popołudniowych, ze szczególnym uwzględnieniem zakładów żywienia zbiorowego, automatów do lodów, oraz zakładów znajdujących się przy trasach turystycznych.

Na podstawie arkuszy oceny stanu sanitarnego oceniono 182 zakłady żywności i żywienia. Stan sanitarny zakładów żywieniowych w 2017 r. ocenia się jako dobry.

3. Zakłady pracy - Środowisko pracy:

W nadzorowanych w roku 2017 zakładach pracy zatrudnionych było ogółem 2214 pracowników (2014 r. – 2736, 2015 r. – 2070, 2016 - 2136). Na stanowiskach pracy, na których występują czynniki szkodliwe i uciążliwe (w kontakcie) zatrudnionych jest 1776 pracowników (2014 r. – 1737, 2015 r. – 1663, 2016 r. - 1726). Narażonych na czynniki szkodliwe powyżej NDN/NDS jest 62 osoby (2014 r.–50, 2015 r. – 40, 2016 r. - 60) w tym: hałas 39 (2014 r. – 50, 2015 r. – 26, 2016 r. - 42), pyły - 8 (2014 r.- 26, 2015 r. – 14, 2016 r. - 10). Narażeń na związki toksyczne powyżej NDS 2017 r. – 15 pracowników (w 2016 r. – 8).

Zgłoszenia podejrzeń chorób zawodowych :

- a) 2014 r. – 3 (zespół wibracyjny, borelioza, bąblowica wątroby),
- b) 2015 r. – 1 (zespół cieśni w obrębie nadgarstka),
- c) 2016 r.– 2 (przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat),
- d) 2017 r. – 1 (choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – borelioza)

W roku 2017 wydano 1 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (zespół cieśni w obrębie nadgarstka).

Decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej nie wydawano.

Przeprowadzono 4 postępowania wyjaśniające w sprawie podejrzenia choroby zawodowej.

W 2017 r. kontrolą objęto 3 zakłady pracy, w których występują czynniki rakotwórcze (pył drewna, WWA, pył zawierający WKK 2-50%). Narażonych na czynniki rakotwórcze jest łącznie 95 pracowników (67 mężczyzn i 28 kobiet). Skontrolowano 15 zakładów pracy, w których narażonych na czynnik biologiczny jest łącznie 269 pracowników. Narażenie dotyczy grupy 2 i 3 zagrożenia. Decyzji dotyczących czynników biologicznych nie wydawano.

W 2017 r. przeprowadzono 94 kontrole w 85 zakładach pracy.

Wydano 22 decyzje administracyjne, w tym 11 decyzji z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego i 11 decyzji dotyczących opłat.

4. Placówki nauczania i wychowania:

W 2017 roku pod nadzorem Higieny Dzieci i Młodzieży znajdowało się ogółem 129 placówek, w tym 71 to stałe placówki nauczania i wychowania, a 58 to placówki wypoczynku dzieci i młodzieży. W tych obiektach wykonano łącznie 194 kontrole. W nadzorowanych placówkach ogólny stan sanitarny ocenia się jako dobry. We wszystkich obiektach jest woda bieżąca zimna i ciepła.

Pomiary *dostosowania mebli szkolnych* do wzrostu dzieci przeprowadzono w 10 przedszkolach, 11 szkołach podstawowych oraz w 3 zespołach szkół. Przebadano 1222 uczniów i zmierzono 700 stolików i krzeseł, z tego wszystkie dzieci siedziały prawidłowo.

Dożywianie dzieci i młodzieży prowadzone było w formie ciepłych posiłków w 47 placówkach. Z pełnych obiadów korzystało 391 dzieci i młodzieży, posiłki jednodaniowe placówki wydały dla 1126 uczniów. 28 placówek wydało napój dla 2531 uczniów, 646 uczniów korzystało z posiłków finansowanych przez GOPS/ MOPS.

W czasie akcji zimowej i letniej przeprowadzono 48 kontrole placówek wypoczynku dzieci i młodzieży oraz 4 kontrole „otwartych drzwi”. Były to: obozy i kolonie w obiektach hotelarskich, jak również zajęcia organizowane na bazie szkół. Z wypoczynku skorzystało 1814 dzieci i młodzieży. Placówki wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży były przygotowane prawidłowo nie wpłynęły żadne uwagi dotyczące ich funkcjonowania. Przeprowadzone kontrole wykazały zadawalający stan sanitarno – porządkowy. Wypoczynek dla dzieci i młodzieży zarówno w formie wyjazdowej organizowany był przez placówki prowadzące działalność całoroczną. Placówki zagwarantowały uczestnikom dobre warunki zakwaterowania, utrzymania higieny osobistej oraz prowadzenia zajęć rekreacyjnych. Systematycznie z roku na rok ulega poprawie stan sanitarny placówek wypoczynku. Kontynuowano współpracę z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji w Strzyżowie. W ramach akcji „Bezpieczne wakacje” przeprowadzono 6 kontrole placówek wypoczynku letniego i zimowego, wspólnie z przedstawicielami KPP w Strzyżowie. Na stronie internetowej Komendy Powiatowej Policji oraz na stronie Powiatowej Stacji zamieszczone są informacje i zdjęcia z realizacji z przeprowadzonych wspólnych działań z Policją.

W ramach zapewnienia zdrowych i bezpiecznych wakacji realizowano kampanię edukacyjną „Bezpieczne i zdrowe wakacje” skierowaną do dzieci i młodzieży, a także opiekunów na koloniach i obozach. W tym zakresie prowadzono działania edukacyjne pod nazwą:

- 1) „Stop dopalaczom”,
- 2) „Rozsądnie korzystaj ze słońca”,
- 3) „Papierosy – nie jest ważne, którego wybierasz”,
- 4) „Jak bezpiecznie spędzić wakacje?”,
- 5) „Kleszcze niebezpiecznie blisko”,
- 6) „Unikaj nadmiernej ekspozycji na słońce”.

W trakcie przeprowadzania kontroli placówek zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży zostały omawiane i przekazane materiały edukacyjne nt. „Dopalacze to śmierć?”, „Biorąc nie jesteś sobą”, „Nie jest ważne, którego wybierasz”, „Unikaj nadmiernej ekspozycji na słońce”, „Czy chcesz mieć zmarszczki w młodym wieku?”, „Kleszcze niebezpiecznie blisko”, „Rozsądnie korzystaj ze słońca”, „Patent na bezpieczne wakacje”. Ponadto we własnym zakresie opracowano i rozprowadzono ulotkę nt. „Jak bezpiecznie spędzić wakacje?”. Na stronie internetowej www.pssestrzyzow.pl umieszczona została treść tej ulotki, jak również informacja dla organizatorów wypoczynku dzieci i młodzieży oraz informacja w sprawie wymagań higieniczno-sanitarnych dla stacjonarnych obozów pod namiotami.

W ramach przeprowadzonych działań profilaktycznych wystosowano 9 wystąpień. Wystąpienia były kierowane do Dyrektorów placówek oraz do Wójtów wszystkich gmin powiatu i Burmistrza Strzyżowa dot.: przeciążonych tornistrów/plecaków które noszone są przez uczniów, bezpiecznego prowadzenia prac remontowych i modernizacyjnych w placówkach szkolonych, „bezpiecznych wakacji”, zapobiegania i zwalczania pedikulozy (wszawicy) u dzieci i młodzieży, piaskownic i placów zabaw, bezpieczne zabawki-jak wybierać i dezynfekować zabawki?, jakości powietrza (mikroklimatu) w pomieszczeniach placówek nauczania i wychowania, wpływu sklepików szkolnych na kształtowanie nawyków żywieniowych u dzieci, profilaktyki przeciw grypie.

Efektom kontroli, którymi objęto w 2017 roku wszystkie placówki nauczania, wychowania i wypoczynku jest wydanie 15 decyzji merytorycznych oraz 15 decyzji płatniczych. Stwierdzone nieprawidłowości podczas kontroli to:

- zły stan techniczny podłóg w salach zabaw/salach lekcyjnych/salach gimnastycznych,
- brak osłon na grzejnikach centralnego ogrzewania,
- brak pomiaru oświetlenia w salach lekcyjnych,
- zły stan sanitarno-techniczny ścian i sufitów w salach lekcyjnych/korytarzach/salach gimnastycznych.

Wydano również 1 decyzję zmieniającą termin realizacji decyzji na wniosek strony. Występują również przypadki, że pomimo zapewnienia środków finansowych remonty nie odbyły się z przyczyn proceduralnych lub braku wykonawców.

Znakomita większość nadzorowanych obiektów jest zadbana i nie budzi zastrzeżeń pod względem higieniczno-sanitarnym i technicznym.

Podsumowując należy stwierdzić, że sytuacja w placówkach oświatowo – wychowawczych z roku na rok ulega poprawie. Pomieszczenia dydaktyczne, sanitariaty, sale gimnastyczne, korytarze systematycznie remontowane, poprawiany jest ich standard, wymieniane są ławki i krzesła, stolarka okienna na plastikową, stolarka drzwiowa, oświetlenie elektryczne, co

zapewnia uczniom lepsze warunki nauki. W ramach działalności profilaktycznej przekazywano nauczycielom i dyrektorom szkół informacji dotyczących zapobieganiu powstawania wad postawy i chorób pasożytniczych.

5. Oświata zdrowotna i promocja zdrowia:

Kierunki działań Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Strzyżowie w 2017 roku wynikały z założeń Narodowego Programu Zdrowia, wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia i dostosowane były do potrzeb zdrowotnych ludności. Ponadto prowadzona działalność była ściśle związana z aktualnymi problemami zdrowotnymi społeczności lokalnej oraz wynikała z aktualnej sytuacji epidemiologicznej w powiecie strzyżowskim.

Działania oświatowo- zdrowotne prowadzono w odniesieniu do dzieci, młodzieży, rodziców, nauczycieli, wychowawców, pracowników i pacjentów zakładów opieki zdrowotnej. W celu poprawy stanu zdrowotnego społeczności naszego powiatu oraz kreowania zdrowego stylu życia podejmowano działania w zakresie programów krajowych, wojewódzkich, lokalnych oraz innych przedsięwzięć prozdrowotnych obejmujących problematykę zdrowia publicznego, mających na celu dostarczenie wiedzy w zakresie zagrożeń środowiska w jakim żyjemy, realizując w 2017 r:

1. Programy ogólnopolskie:

- 1) *Trzymaj formę*” -1625 uczniów i rodziców
- 2) *Ars czyli jak dbać o miłość*- 110 uczniów i 59 rodziców
- 3) *Podstępne WZW*- 308 uczniów
- 4) *Znamie! Znam je?* – 183 uczniów
- 5) *Bieg po zdrowie* – 149 uczniów i 130 rodziców

2. Programy wojewódzkie:

- 1) *Moje dziecko idzie do szkoły* ” 822 uczniów i rodziców
- 2) *Wybierz życie pierwszy krok*- szkoły ponadgimnazjalne – 244 uczniów,
- 3) *„Zawsze Razem”*- 194 uczniów
- 4) *Zapobieganie HIV/AIDS i chorobom przenoszonym drogą płciową. Edukacja młodzieży szkolnej* – szkoły ponadgimnazjalne –430 uczniów,
- 5) *Nie pal przy mnie proszę*”- 496 uczniów i 195 rodziców
- 6) *Znajdź właściwe rozwiązanie*”- 443 uczniów i 75 rodziców
- 7) *„Czyste Powietrze wokół nas”*- 616 uczniów i 145 rodziców

3. Programy lokalne:

- 1) *Edukacja pacjentów z nadciśnieniem tętniczym* – placówki służby zdrowia – 5940 osób,
- 2) *Serce masz tylko jedno* – placówki służby zdrowia – 5080 osób,

4. Akcje prozdrowotne:

- 1) *Światowy Dzień bez tytoniu – 5371 osób,*
- 2) *Światowy Dzień AIDS – 277 osób,*
- 3) *Światowy Dzień Rzucenia palenia – 2124 osoby,*
- 4) *Akcja letnia „Bezpieczne wakacje” – 1528 osób,*
- 5) *Akcja „Bezpieczne ferie” – 259 uczestników,*
- 6) *Światowy Dzień Zdrowia – 5180 uczestników,*
- 7) *Akcja Grypa- 56 uczestników*
- 8) *Kampania w ramach Profilaktycznego Programu uzależnienia od alkoholu tytoniu i innych środków psychoaktywnych – ok. 1525 uczestników*
- 9) *Lekki tornister – 102 uczestników*

W ramach tych działań przeprowadzono 77 wizytacji w placówkach służby zdrowia oraz placówkach nauczania i wychowania. Zorganizowano 3 szkolenia (68 uczestników) i 193 narady (474 uczestników) dla realizatorów programów edukacyjnych. Organizowano konkursy plastyczne i konkursy wiedzy. Udzielano poradnictwa tematycznego, instruktaży, prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych. We własnym zakresie opracowano ulotki do realizacji 2 lokalnych programów profilaktycznych: „*Serce masz tylko jedno*” oraz „*Edukacja pacjentów z nadciśnieniem tętniczym*” a także do akcji „*Bezpieczne ferie*” i „*Bezpieczne wakacje*”.

PSSE w Strzyżowie była **organizatorem**:

- 1) *Quiz wiedzy o uzależnieniach dla dzieci ze szkół podstawowych*
- 2) *Powiatowy Przegląd Małych Form Teatralnych „Porozmawiajmy o uzależnieniach”*
- 3) *Konkurs na hasło antynikotynowe dla szkół ponadgimnazjalnych*

PSSE w Strzyżowie była **współorganizatorem** następujących konkursów:

1. **Konkurs wiedzy dot. „Zasad właściwego żywienia”** dla uczniów VI klasy szkoły podstawowej i gimnazjum w Niebylcu Nagrodzono 10 uczniów.
2. Konkurs plastyczny **pt. Owoce i warzywa nasz klucz do zdrowia”**. Dla uczniów Szkoły Podstawowej w Jaszczurowej. Nagrodzono 5 uczniów.
3. **Konkurs literacki** dla uczniów szkoły podstawowej w Połomii **na wiersz, Przysłowie o zdrowiu pt. „Jak należy dbać o swoje zdrowie”**. W konkursie wzięło udział 20 uczniów. Przyznano 3 nagrody i 2 wyróżnienia.
4. Konkurs plastyczny **„Jem zdrowo”** dla uczniów szkoły podstawowej w Żyżnowie. W konkursie wzięło udział 34 uczniów. Nagrodzono 12 uczniów.
5. Konkurs plastyczny pt. **„Talerz zdrowia w poszczególnych krajach”** w Szkole Podstawowej w Godowej. W konkursie wzięło udział 18 uczniów – 6 grup 3 osobowych. Nagrodzono 1 grupę.
6. Konkurs plastyczny **„Wiem co jem”** w Szkole Podstawowej w Wyżnym. W konkursie wzięło udział 47 uczniów. Nagrodzono 3 uczniów i przyznano 2 wyróżnienia.
7. Konkurs plastyczny pt. **„ Zdrowo jem zdrowo żyję”** . W konkursie wzięło udział 23 uczniów. Przyznano 3 miejsca i 2 wyróżnienia.

8. Konkurs plastyczny „**Trzymaj formę aktywnie i zdrowo**” dla uczniów Szkoły Podstawowej w Jaworniku. Nagrodzono 9 uczniów.
9. Konkurs plastyczny „**O ekologii i zdrowym odżywianiu**” w Szkole Podstawowej w Zaborowiu. W konkursie wzięło udział 27 uczniów. Nagrodzono 6 osób.

Ponadto prowadzono **działania organizacyjne i edukacyjne** w zakresie:

- rozpropagowano konkurs plastyczny dla uczniów klas I-III „**Zawsze razem**”
- rozpropagowano konkurs plastyczny dla uczniów klas gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych „**Porozmawiajmy o AIDS**”,
- rozpropagowano **Konkurs wiedzy o zdrowym stylu życia**,
- zorganizowano stoisko informacyjno-edukacyjne w ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia
- prowadzono działania informacyjno-edukacyjne dla uczestników zimowego i letniego wypoczynku oraz uczestniczono w działaniach kontrolnych miejsc zbiorowego wypoczynku dzieci i młodzieży podczas których prowadzono pogadanki, prelekcje na temat bezpiecznych wakacji oraz ryzykownych zachowań związanych z zażywaniem narkotyków, dopalaczy, papierosów i alkoholu oraz prezentowano alkogoogle i narkogoogle,
- udział w imprezie podsumowującej działania w ramach Światowego Dnia bez tytoniu w Zespole Szkół w Czudcu,
- uczestniczono w imprezie **Piknik o bezpieczeństwie i zdrowiu** organizowanej przez OSP w Stępinie. W trakcie imprezy zostało przygotowane stoisko z ulotkami, broszurami, plakatami oraz prezentowano alkogoogle i narkogoogle. Zainteresowane osoby mogły założyć okulary oraz wykonać następujące ćwiczenia: pisanie sms-ów w okularach, spacer po lini, chwywanie piłki, zbieranie przedmiotów,
- zredagowano 2 artykuły do gazet lokalnych: „*Waga i Miecz*”, „*Głos Niebylca*”, *dot depresji oraz Powiatowego Przeglądu Małych Form Teatralnych*,
- sporządzano comiesięczne raporty z zakresu realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w powiecie strzyżowskim,
- udzielano poradnictwa tematycznego, instruktaży, konsultacji, prowadzono monitoring oraz dystrybucję materiałów edukacyjnych.

Przy współpracy lokalnych gazet (Głos Niebylca, Waga i Miecz), w zakresie realizowanych kampanii i programów docierano do szerszej liczby mieszkańców powiatu, by objąć ich działaniami profilaktycznymi. Nagłaśnianie takich akcji to główna metodyka ich realizacji, ponieważ im większa liczba odbiorców tym większa szansa na poprawę sytuacji zdrowotnej społeczeństwa.

Działalność Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia w Strzyżowie nie ograniczała się do samej realizacji zadań. Były to działania mające na celu pozyskanie środków finansowych do zapewnienia odpowiedniego poziomu organizowanych konkursów, imprez oświatowo-zdrowotnych dla młodzieży oraz szeroko pojętej realizacji programów edukacyjnych. W rezultacie uzyskano 7100 zł z funduszu Starosty Strzyżowskiego oraz Wójtów wszystkich

gmin powiatu – wykorzystanych w całości na zakup nagród dla uczniów wyróżniających się w realizowanych przez PSSE programach prozdrowotnych,

6. Zakłady służby zdrowia.

W powiecie strzyżowskim w 2017 r. funkcjonowało 145 placówek służby zdrowia, w tym: 32 NZOZ-ów lekarskich, z tego 18 placówek wykonujących szczepienia ochronne, 8 grupowych praktyk pielęgniarskich, 9 gabinetów rehabilitacyjnych, 8 gabinetów pielęgniarskich w zakładach pracy chronionej, 29 prywatnych gabinetów lekarskich, 29 prywatnych gabinetów stomatologicznych i 12 innych.

W 2016 r. wykonano 140 kontroli w zakładach służby zdrowia (w tym 18 z zakresu szczepień ochronnych) oraz przeprowadzono 257 dochodzeń epidemiologicznych w kierunku chorób zakaźnych (w 2016 - 178, w 2015 – 232, w 2014 – 224). Stan sanitarno-techniczny obiektów służby zdrowia w powiecie ocenia się jako dobry.

7. Zapobieganie i zwalczanie chorób zakaźnych.

Na bieżąco aktualizowany jest „Plan działania PSSE Strzyżów w przypadku zaistnienia sytuacji nadzwyczajnych i uruchomienia systemu alarmowego” przewidywany na wypadek wystąpienia masowych zachorowań na choroby zakaźne będące skutkiem katastrofy, zawleczenia, lub ataku bioterrorystycznego.

Zestawienie zgłoszeń chorób zakaźnych w roku 2017

Lp	Jednostka chorobowa	2014	2015	2016	2017
1.	Salmonellozy	12	12	8	6
2.	Bakt. zakażenia jelit. wywołane przez Clostridium difficile	0	10	2	4
3.	Bakt. zakażenia jelitowe wywołane przez Campylobacter	0	0	2	0
4.	Bakteryjne zakażenia jelitowe określone i nieokreślone	6	3	4	1
5.	Bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	3	3	4	2
6.	Nieżyt jelitowy wywołany przez rotawirusy	22	56	12	45
7.	Nieżyt jelitowy wywołany przez adenowirusy	1	4	2	3
8.	Wirusowe i inne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	18	39	31	30
9.	Biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu – u dzieci do lat 2	21	25	13	32
10.	Płonica (Szkarlatyna)	11	9	24	32
11.	Borelioza z Lyme	12	9	11	11
12.	Styczność i narażenie na wściekliznę	84	78	73	105
13.	Styczność i narażenie na wściekliznę – potrzeba szczepień	34	13	18	11
14.	Ospa wietrzna	154	153	163	169
15.	Różyczka	1	0	0	0
16.	Wirusowe zakażenie wątroby typ C, B	0B 3C	0B 3C	0 C 1 B	2 C 0B
17.	Choroba wyw. przez HIV- której skutkiem są określone choroby	0	0	0	0
18.	Świnka	0	2	4	8
19.	Grypa potwierdzona badaniami	1	4	12	2
20.	Grypa nie potwierdzona badaniami	397	323	562	800
21.	Bakteryjne zapalenie opon mózgu. i/ lub mózgu	6	6	4	3
21.	Kleszczowe zapalenie mózgu	-	-	-	-
23.	Posocznica wywołana przez Streptococcus Pneumoniae	-	-	-	1
24.	Choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes	-	-	-	1
25.	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	-	-	-	1
26.	Zapalenie opon mózgowych wywołane przez Streptococcus	-	-	-	-
27.	Zapalenie mózgu – inne i nieokreślone	1	1	-	-
28.	Posocznica bakteryjna noworodka	-	-	-	-
29.	Zatrucia pestycydami	-	-	-	-
30.	Nowo wykryte zakażenia HBs	2	-	-	-
31.	Mononukleozą zakaźną	-	-	-	-
32.	Choroba wywołana przez Hantawirusy	1	-	-	-
33.	Zap. opon mózgowo – rdzeniowych w pólpaści	-	-	-	-
34.	Choroba meningokoka – posocznica	-	-	-	-
35.	Bąblowica	1	1	-	1
36.	Gruźlica	5	4	9	9
37.	Krztusiec	-	2	2	-
38.	Inne bakteryjne zatrucie pokarmowe wywołane jadem kiełbasianym	-	-	1	-
39.	Kiła	-	-	1	-

Porównując zarejestrowane zachorowania na choroby zakaźne i zakażenia w stosunku do roku 2016 stwierdza się podobną liczbę zachorowań na zatrucia pokarmowe o etiologii Salmonella (w 2016 – 8 a w 2017 – 6). Zanotowano wzrost zachorowań na grypę nie potwierdzoną badaniami w 2016, kiedy to stwierdzono 562 przypadków, a w 2017 r. zanotowano 800 przypadków. Stwierdza się taką liczbę zachorowań na boreliozę: w roku 2016 oraz w roku 2017 - 11. W 2017 zanotowano wysoki wzrost zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy – 45 przypadków, natomiast spadek w roku 2016 – 12. W 2016 roku zanotowano 2 przypadki krztuśca, natomiast w 2017 roku nie notowano. W 2017 roku zanotowano 1 przypadek posocznicy wywołanej przez Streptococcus pneumoniae oraz 1 przypadek choroby wywołanej przez Streptococcus pyogenes zakończony zgonem. Przypadków gruźlicy zanotowano 9. W 2017 r. wydano 2 upomnienia i 2 tytuły wykonawcze na rodziców, którzy uchylają się od obowiązkowych szczepień swoich dzieci. Zgłoszono 105 styczności i pokąsań przez zwierzęta bez potrzeby szczepień oraz 11 przypadków styczności i narażenia na wściekłość, po których podjęto szczepienia przeciw wściekłości. Prowadzono stałą współpracę z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Strzyżowie w zakresie nadzoru nad zoonozami.

Analiza stanu uodpornienia populacji dzieci do lat trzech przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi, wzw typu B, Poliomyelitis, Haemophilus influenzae, odrze, śwince i różyczce:

➤ DTP	2015 – 2017 r.	– 80,6 %,
➤ wzv B	2015 – 2017 r.	– 93,8 %,
➤ Polio	2015– 2017 r.	– 80,6 %,
➤ Hib	2015 – 2017 r.	– 80,6 %,
➤ odra, świnka i różyczka	2015 – 2016 r.	– 86,1 %.

8. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

W ramach działalności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wydano ogółem 44 opinie i uzgodnienia w zakresie spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych oraz 12 decyzji płatniczych. Na wnioski Burmistrza Strzyżowa i wójtów gmin wydano 10 opinii dotyczących konieczności przeprowadzenia ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko i obowiązku sporządzenia raportu o oddziaływaniu planowanych przedsięwzięć na środowisko. Dokonano uzgodnienia dotyczącego warunków realizacji przedsięwzięcia pn.: Obwodnica Strzyżowa, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Sporządzono 6 opinii dotyczących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz 5 uzgodnień studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin. Wydano 12 opinii w trybie art. 56 ustawy Prawo budowlane dotyczących dopuszczenia do użytkowania nowych obiektów budowlanych, w tym m.in.: stacja paliw Wyżne, hala produkcyjna ROMI Szufnarowa, masarnia Stara Wędzarnia Frysztak, budynki sklepów BIEDRONKA w Strzyżowie przy ul. Łukaszewicza i przy ul. Witosa (po rozbudowie i modernizacji).

9. Podsumowanie

W 2017 roku pracownicy nadzoru bieżącego i zapobiegawczego PSSE Strzyżów wykonali ogółem 1163 kontrole i wizytacje (w 2015 – 1230, w 2016 – 1181). Pobrano do badań 52 próby wody (2015 – 67, w 2016 – 53) oraz 214 próbek żywności (w 2015 – 245, w 2016 – 288)

w ramach monitoringu i urzędowej kontroli żywności. Przeprowadzono 257 dochodzeń epidemiologicznych w kierunku chorób zakaźnych (w 2015 – 232, w 2016 – 178). Dla realizatorów programów edukacyjnych przeprowadzono 193 narady i 5 szkoleń (w 2015 – 139, w 2016 – 148 narad i 5 szkoleń), w których wzięło udział 516 osób (w roku 2015 – 340 osób, w roku 2016 – 422 osoby).

W roku 2017 pracownicy PSSE przeprowadzili wspólne z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Strzyżowie 6 kontroli placówek wypoczynku dzieci i młodzieży. Stacja współpracowała z Powiatowym Inspektorem Weterynarii w zakresie nadzoru nad zoonozami oraz nadzoru nad środkami spożywczymi pochodzenia zwierzęcego.

W roku 2017 pozyskano ogółem 7 100 zł (w roku 2015 – 5 570 zł, w 2016 – 6 500 zł) z funduszy gmin: Czudec, Frysztak, Niebylec, Wiśniowa i Strzyżów oraz od Starosty Strzyżowskiego – wykorzystanych w całości na zakup nagród dla uczniów wyróżniających się w realizowanych przez PSSE programach prozdrowotnych.

W prowadzonych w 2017 r. postępowaniach administracyjno-egzekucyjnych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Strzyżowie wydał:

- 1) 207 decyzji merytorycznych (w 2015 – 265, w 2016 – 221),
- 2) 106 decyzji płatniczych na kwotę 11 089,58 zł (w 2015 – 140 na kwotę 12 615,56 zł, w 2016 – 96 na kwotę 10 896,11 zł),
- 3) 16 mandatów o łącznej wartości 2 300 zł (w 2015 – 23 – 3 850 zł, w 2016 – 21 – 3 700 zł).

Ponadto wydano 12 postanowień dotyczących warunków transportu zwłok z zagranicy, 18 decyzji dotyczących warunków ekshumacji i przeniesienia zwłok na cmentarzach. Wydano również 1 postanowienie w zakresie oceny bezpieczeństwa pacjentów w podmiocie leczniczym.

W roku 2017 nie wniesiono odwołań od decyzji, czy też zażaleń na postanowienia wydane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Strzyżowie.

Na podstawie działań przeprowadzonych przez PSSE Strzyżów można ocenić jako dobry stan bezpieczeństwa publicznego Powiatu Strzyżowskiego w roku 2017, w zakresie dotyczącym działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Strzyżowie.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Strzyżowie

mgr Zdzisław Sarna